

20 Φεβρουαρίου 1944

Η μάχη για το βαρύ νερό

Τον Μάρτιο του 1942, ένα μικρό καράβι έπλεε στη Βόρεια Θάλασσα με κατεύθυνση από την κατεχόμενη Νορβηγία προς της Σκοτία. Οι αγγλικές υπηρεσίες το εντόπισαν και κινητοποιήθηκαν καθώς φοβήθηκαν προσπάθεια για διείσδυση κατασκοπών. Όμως, το μικρό πλοίο είχε ένα μόνο επιβάτη. Τον Έινερ Σκίναρλαντ, Νορβηγό αντιστασιακό που κουβαλούσε ένα τρομερό νέο: 160 χλμ. δυτικά από την πρωτεύουσα της Νορβηγίας, Όσλο, στην πόλη Βέρμοκ, οι Γερμανοί έβαλαν μπροστά ένα εργοστάσιο με σκοπό να παράγουν βαρύ νερό. Η είδηση αναστάτωσε Λονδίνο και Ουάσινγκτον καθώς όλοι γνώριζαν πως η παραγωγή του μια μόνο χρησιμότητα μπορούσε να έχει εκείνη τη στιγμή: Την κατασκευή της ατομικής βόμβας. Αν οι Γερμανοί κατάφερναν κάτι τέτοιο, η νίκη θα ήταν δική τους. Οι Αμερικανοί από το 1941 προσπαθούσαν να κατασκευάσουν ατομική βόμβα αλλά τον Μάρτιο του 1942, ήταν ακόμη μακριά από το στόχο τους.

Οχτώ μέρες αργότερα, ο Σκίναρλαντ περνούσε πάλι στην πατρίδα του για να ετοιμάσει το έδαφος σε μια αεροπορική επίθεση κατά του Βέρμοκ. Η επίθεση απέτυχε. Το Νοέμβριο του 1942, μια ομάδα 36 Άγγλων κομάντος αποβιβάστηκε στη Νορβηγία με αποστολή να καταστρέψει το εργοστάσιο. Η αποστολή δεν πέτυχε. Στις 28 Φεβρουαρίου 1943, μια νορβηγική αντιστασιακή ομάδα που προσπάθησε, δεν κατάφερε τίποτα. Αλώβητο το εργοστάσιο συνέχιζε να δουλεύει. Στις 16 Νοεμβρίου 1943, μια γιγάντια αμερικανική επιχείρηση με 158 βομβαρδιστικά αεροπλάνα χτύπησε το Βέρμοκ. Επτά πατώματα κάτω από τη γη, το εργοστάσιο συνέχιζε να λειτουργεί. Το βαρύ νερό ήταν έτοιμο στις αρχές του 1944.

Στις 20 Φεβρουαρίου 1944, οι Γερμανοί έκαναν το μοιραίο λάθος. Φόρτωσαν όλο το στοκ σε ένα οχηματαγωγό με προορισμό τη Γερμανία. Μια αντιστασιακή ομάδα Νορβηγών κατάφερε να κολλήσει βόμβες στα ύφαλα του πλοίου. Το οχηματαγωγό τινάχτηκε στον αέρα και βυθίστηκε, παρασύροντας στο βυθό ολόκληρο το πολύτιμο φορτίο του και λύνοντας το πρόβλημα για τους συμμάχους.

1707: Πεθαίνει ο Αουρανγκζέμπ, απόγονος του Ταμερλάνου και τελευταίος (από το 1659) αυτοκράτορας των Μογγόλων στην Ινδία. Την περίοδο της κυριαρχίας του, η αυτοκρατορία των Μογγόλων έφτασε στην πιο μεγάλη της ακμή. Είχε γεννηθεί το 1618.

1811: Νικημένη στα πεδία των μαχών από τις δυνάμεις του Μεγάλου Ναπολέοντα, ταπεινωμένη και υποχρεωμένη να τα βγάλει πέρα με δυσβάστακτους οικονομικούς όρους, η Αυστρία του αυτοκράτορα Φραγκίσκου Α' (1767 - 1835) κηρύσσει χρεοκοπία

1904: Γεννιέται ο Αλεξέι Κοσίγκιν, πρωθυπουργός της Σοβιετικής Ένωσης κατά την περίοδο 1964 -1980.

1913: Η Βουλή των Ελλήνων επαναρχίζει τις συνεδριάσεις της έπειτα από διακοπή περίπου πέντε μηνών, εξαιτίας του Βαλκανικού πολέμου. Μέσα σε ατμόσφαιρα πανηγυρική, ο πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος ενημερώνει το σώμα για την πορεία των πολεμικών επιχειρήσεων. Από την προηγούμενη συνεδρίαση ως αυτή, στα εδάφη της Ελλάδας έχουν προστεθεί η Θεσσαλονίκη, η Δυτική Μακεδονία, τα νησιά του Αιγαίου και τα νότια σημεία της Ηπείρου, όπου ήδη έχει εκδηλωθεί γιγαντιαία επιχείρηση του ελληνικού στρατού με αντικειμενικό σκοπό το οχυρωμένο Μπιζάνι.

1920: Η Βρετανία αναγνωρίζει την αυτόνομη κυβέρνηση της Υπεριορδανίας.

1979: Έκρηξη του ηφαιστείου Σινίρα στην Ινδονησία σκοτώνει 175 άτομα

2005: Η Ισπανία γίνεται η πρώτη χώρα που υιοθετεί με δημοψήφισμα το σύνταγμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης: «Ναι» 75%, αλλά η συμμετοχή στην ψηφοφορία μόλις ξεπέρασε το 42%. Στη γειτονική Πορτογαλία, οι σοσιαλιστές επανέρχονται αυτοδύναμοι στην εξουσία.

2009: Παραιτείται ο Ιβάρς Γκοντάμινς, πρωθυπουργός της κεντροδεξιάς κυβέρνησης συνασπισμού της Λετονίας, εξαιτίας της αδυναμίας της να διαχειριστεί την οικονομική κρίση που πλήττει τη χώρα. Είχαν προηγηθεί βίαιες διαδηλώσεις και συγκρούσεις διαδηλωτών και αστυνομίας.

2013: Η κυβέρνηση της Βουλγαρίας παραιτείται, μετά από περίπου μιας εβδομάδας ογκώδεις διαδηλώσεις εναντίον της αύξησης του ηλεκτρικού ρεύματος.

Η 20ή Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

20 Φεβρουαρίου 1962

Ο Τζον Γκλεν στο διάστημα

Στις αρχές του 1948, οι Αμερικανοί έβαλαν ένα πιθηκάκι βάρους τεσσάρων κιλών στον κώνο ενός πυραύλου V-2 και το έστειλαν να κάνει βουτιά στο διάστημα και να ξαναπέσει στη γη. Οι Σοβιετικοί τους μιμήθηκαν την ίδια χρονιά, χρησιμοποιώντας εκπαιδευμένα σκυλιά. Έκαναν βαλλιστικές βουτιές στο διάστημα και ξαναγυρνούσαν στη γη. Ακόμη, δεν μπορούσε να γίνει λόγος για τροχιά γύρω από τον πλανήτη. Μεσολάβησαν οι σοβιετικοί Σπούτνικ και η αποστολές με τις σκυλίτσες Λάικα (3 Νοεμβρίου 1957) και Στρέλκα και Μπέλκα (20 Αυγούστου 1960) και ο αμερικανικός Μέρκιουρι με τον χιμπατζή Χαμ: Έκανε μια βαλλιστική βουτιά 16,5 λεπτών στο διάστημα. Κι αυτός γύρισε ζωντανός. Ο επόμενος που έκανε κανονική διαστημική τροχιά, ήταν ο κοσμοναύτης Γιούρι Γκαγκάριν, στις 12 του Απρίλη του 1961. Τρεις βδομάδες αργότερα, στις 5 Μαΐου 1961, ο Αμερικανός Άλαν Σέπαρντ έκανε μια βαλλιστική βουτιά στο διάστημα κι έπεσε στον Ατλαντικό χωρίς να κάνει περιφορά γύρω από τη Γη. Όπως ο ίδιος είπε χαριτολογώντας, ήταν «ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στον χιμπατζή Χαμ και στον άνθρωπο». Ο πλοίαρχος των πεζοναυτών, Τζον Γκλεν, εκτοξεύτηκε στις 20 Φεβρουαρίου 1962, έκανε τρεις περιφορές γύρω από τη Γη και βούτηξε στη θάλασσα. Ήταν ο πρώτος Αμερικανός, που μπήκε σε κανονική διαστημική τροχιά. Τα επόμενα βήματα, ήταν ακόμη πιο συγκλονιστικά.

1816: Πρεμιέρα της όπερας «Ο κουρέας της Σεβίλλης» του Τζοακίνο Ροσίνι.

1877: Πρεμιέρα του μπαλέτου «Η λίμνη των κύκνων» του Πιοτρ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι. Πρόχειρο ανέβασμα και φτωχή χορογραφία συνετέλεσαν στην αποτυχία του.

1920: Πεθαίνει ο Αμερικανός εξερευνητής Ρόμπερτ Πίρι. Ήταν ο πρώτος άνθρωπος που έφθασε στον Βόρειο Πόλο (6 Απριλίου 1909) και ο πρώτος που διαπίστωσε ότι κάτω από τους αιώνιους πάγους υπάρχει μόνον ο ωκεανός (3.000 μ. βάθος στο σημείο του Πόλου). Είχε γεννηθεί το 1856.

1924: Γεννιέται ο Σίντνι Πουατιέ, ο πρώτος μαύρος ηθοποιός που βραβεύτηκε με Όσκαρ.

1925: Γεννιέται ο Αμερικανός παραγωγός Ρόμπερτ Άλτμαν, γνωστός για τις ταινίες του «ΜΑΣ», «Νάσβιλ» και «Ο Παίκτης».

1985: Νομιμοποιείται στην Ιρλανδία η πώληση αντισυλληπτικών χαπιών.

2000: Στο Μαρ ντελ Πλάτα της Αργεντινής, ο Νίκος Κακλαμανάκης αναδεικνύεται παγκόσμιος πρωταθλητής Ιστιοσανίδας τύπου Μιστράλ.